

Bedřich Smetana (1824–1884)
TAJEMSTVÍ

Komická opera o 3 dějstvích (1878)
Libreto Eliška Krásnohorská

Malina, konšel (*bass*)
Kalina, konšel (*baryton*)
Panna Róza, sestra Malinova (*alt*)
Blaženka, dcera Malinova (*soprán*)
Vít, syn Kalinův, myslivec (*tenor*)
Bonifác, vysloužilcec (*bas*)
Skřivánek, zpěvák (*tenor*)
Mistr zednický (*bas*)
Hospodská (*soprán*)
Jirka, zvoník (*tenor*)
Duch frátera Barnabáše' (*baryton*)

1. DĚJSTVÍ

Městys pod Bezdězem. Náměstí.

1. výstup

*Ve stodole mlátí mlatci. Později panna Žóza a Bonifác.
Pak Kalina.*

MLATCI

Žitko krásné, bude chleba;
žehnej Pánbůh! je ho třeba;
ať jen hojně tímto létem
je ho přáno našim dětem!
Kéž máme všichni, a všem ho je dost,
boží ten dárek a spokojenost!
Není všady požehnání, není všady,
vzal ho příval s hor i strání;
kdo vše s pole sklídl domů,
má svou žeň i štěstí k tomu.
Kéž máme všichni, a všem ho je dost,
boží ten dárek a spokojenost!
*(Panna Róza, nesouc ucháč a pecen, vystoupí z Malinova
domu vpravo. Z nového domu vlevo přiskočí k ní Bonifác
a chce jí brát ucháč z rukou.)*

BONIFÁC

Ó, panno Rózo, pomoh' bych tak rád!

RÓZA

(odvrátí se hrdě od něho; k mlatcům)
Tu svačte! Potom k práci napařád!

BONIFÁC

(k Róze)
Ten pych! Proč tak mou lásku odbýváte?
Snad strýce Kalinu přec ještě v srdci máte?

RÓZA

(rozhořčena)
Já?! – Že mám v srdci Kalinu?! –

BONIFÁC

Má žárlivost má bystrý zrak;
ba vím to, vím, že je to tak.

RÓZA

Vy bláhový! Již dvacet let,

Bedřich Smetana (1824–1884)
THE SECRET

Comic opera in 3 Acts (1878)
Libretto Eliška Krásnohorská

Malina, Councillor (*bass*)
Kalina, Councillor (*baritone*)
Panna Róza, Miss Róza, Malina's sister (*contralto*)
Blaženka, Malina's daughter (*soprano*)
Vít, Kalina's son, huntsman (*tenor*)
Bonifác, (*bass*)
Skřivánek, singer (*tenor*)
Master bricklayer (*bass*)
Innkeeper (*soprano*)
Jirka, bell-ringer (*tenor*)
Ghost of Friar Barnabáš (*baritone*)

ACT ONE

A small town under the Bezděz Mountain. The Square.

Scene 1

*Men and women threshing the harvest. Later,
Miss Roza and Bonifác enter. Then Kalina.*

THRESHERS

Beautiful corn, there will be enough bread;
God's blessing, we need it;
May there be lots of it this summer for our children!
May we all have enough, and enough for all,
this gift of God, and contentment, too!
God's blessing is not everywhere, floods from the hills
and mountains have swept it away;
He who has brought home all grain from the fields
Has his harvest as well as happiness.
May we all have enough, and enough for all.
Of this gift of God, and contentment too!
*(Miss Roza steps out of Malina's house on the right carrying a
jug and a loaf of bread. Bonifác runs up to her from the new
house on the left to take the jug from her.)*

BONIFÁC

Miss Róza, I'd love to help you!

ROZA

(turns away from him proudly; to the harvesters)
Eat first! Then back to work!

BONIFÁC

(addressing Miss Róza)
How proud you are! Why refute my love?
Because you still love Uncle Kalina?

MISS ROZA

(angrily)
I? Why should I love Kalina?

BONIFÁC

My jealousy has sharp eyes;
I know it is true, yes indeed it is!

MISS ROZA

How foolish you are! It's twenty years

co opadal té lásky květ
a v zášti trn se proměnil,
vždyť Kalina se s jinou oženil!
*(Kalina kráčí zamýšleně z pozadí šikmo přes jeviště
k radnici; potká se s Rózou, hrdě a neuctivě ji pozdraví.
Róza bez poděkování vzdorně se od něho odvrátí. Kalina
vejde do radnice.)*

BONIFÁC
Byl u vás odbyt kvůli groši;
byl chud, ó, výčitka to nejkrutší!
I rozhněval se kvůli koši
a vzal si navzdor dívku nejchudší.
Však mezi vámi tato zášť
– já vím to dobře – toť jen plášť,
vždyť průpovídka dávno praví,
že stará láska nerezaví!

RÓZA
Ha, láska! Nikdy nebylo ji v něm!

BONIFÁC
Kdo by to mohl říci?

RÓZA
Ten, jež dávno kryje zem.

BONIFÁC
Aj, kdo?

RÓZA
(pokřikuje se)
Nebožtík fráter Barnabáš!

BONIFÁC
A jak? A Co?

RÓZA
Šel do hrobu s tím tajemstvím,
proč Kalinu zvu zrádcem svým!
Ó, že mi lásku lhal
a zrádně přísahal
a neměl citu pro mě,
když jsem v něj věřila,
jej láskou blažila
tak sladce, nevědomě:
ó, za to hněv a vzdor
i věčnou zášť a spor
jsem vsela mezi svůj i jeho rod,
a nic již nezlomí mé zášti hrot!
On neměl lásky pro mě!

BONIFÁC
Když on vám lásku lhal
a zrádně přísahal,
přec mějte citu pro mě!
Kéž byste, roztomilá,
mé lásce věřila,
jest věrna neoblomně!
Naň sypte hněv i vzdor
věčnou zášť i spor
a nenávidte soka mého rod,
toť dobře tak, naň sočte o překot,
jen mějte lásku pro mě!
(Róza rozhorlena vejde do Malinova domu.)

since the flower of love has faded
and turned into a thorn of enmity,
Kalina married another!
*(Kalina walks pensively across the stage to the town hall; he
meets Miss Róza; greets her proudly and impolitely. Without
replying, Róza turns away from him defiantly. Kalina enters
the town hall)*

BONIFÁC
Lack of money caused your parents to refuse him,
he was poor, the most cruel reproval!
Rebuffed, his resentment grew
and out of defiance, he married the poorest lass.
But this resentment that exists between you
is only a disguise – I know well.
The old saying is still true
old love never rusts!

MISS ROZA
Hah, love! He never really loved me!

BONIFÁC
Who could say that?

MISS ROZA
He who has been buried a long time now.

BONIFÁC
And who may that be?

MISS ROZA
(making the sign of the cross)
The late Friar Barnabáš!

BONIFÁC
How come? What did he know?

MISS ROZA
He took the secret to his grave,
why I call Kalina a traitor.
He lied, he had no love for me,
and treacherously swore his oath,
and had no feelings for me,
while I believed in him,
felt a warm love for him,
sweetly, unknowingly;
Anger and resentment,
everlasting grudges and strife
I have emplanting in revenge between our families,
nothing will now break the fervour of my malice!
He had no love for me!

BONIFÁC
If he lied to you and had no love,
and treacherously swore his love to you,
do have some feeling for me!
I wish, my loveliest,
you would believe in my love
it is faithful, unbending!
Turn your malice and resentment on him
your everlasting grudges and strife,
and hate my rival's clan!
That will be well, bear your ill will on him,
but give your love to me!
(Indignantly Miss Róza enters Malina's house.)

BONIFÁC

(za Rózou)

Haň soka mého, to ti prominu!
Co nejhorsího mohu, ještě spískám,
bych poštvál Kalinu i Malinu
a v kalné vodě lovil;
sám tě získám!

(Pozorně hledí k radnici.)

Hej, pozor!

(Jde k novému domu vlevo a kývá do vrat.)

Stůjte pohotově tady!

Teď jde náš Kalina! Jdou páni z rady!

2. výstup

Předešlí. Z nového domu vlevo vystoupí mistr zedník s kytkou v ruce, za ním několik zednických chasníků v šatu zrovna z práce; postaví se slavnostně před novým domem.

Ž radnice vystoupí Kalina a Malina, nepřátelsky od sebe odvráceni. Za Kalinou jde řádka konšelů do pozadí jeviště, kde se pospolu rozžehnavají; za Malinou jde taktéž řádka konšelů přímo přes jeviště k Malinovu domu, kde v hloučku hovoří. Oba hloučky se tváří navzájem co možno okázale cize. Hospodská vykukuje ze dveří hospody. Žnenáhla přicházejí sousedé a sousedky se dívat.

BONIFÁC

(šeptem k mistru zednickému)

Teď, mistře, teď!

(kývá a volá za Kalinou)

Hej, strýče, hej,

tu čeká kdos!

KALINA

Nu, slyšme jej!

(Mistr zednický přistoupí, Kalina jde mu něco málo vstříc. Malina si je posměšně měří.)

MALINA

(vzkřikne na mlatce)

Vy do práce a nekoukat,
do cizí kaše nefoukat!

BONIFÁC

I nechť to buší,
my nejsme hlší!

(Mistr zednický pozvedne čapku před Kalinou a po něm chasníci taktéž.)

MISTR ZEDNICKÝ, CHASNÍCI

Dnes, pane konšeli, nám buďte zdrav!

MALINA

(posměšně stranou k svému hloučku)

I hleďte, dme se jako páv!

STRANA MALINOVA

(tiše)

Bas věru, dme se jako páv!

MISTR ZEDNICKÝ

(s kytkou ke Kalinovi)

Hle. dům váš, pane konšeli,
jak vidíte, je pod krovem;
dejž Pánbůh, bychom viděli,
že jest vám šťastným domovem!

BONIFÁC

(at her back)

Slander my rival, that I will forgive you, the worst I can think of I shall contrive to rouse the anger of both Kalina and Malina, to go fishing in dirty waters; And I shall have you to myself!

(Watches the town hall attentively.)

Look, attention!

(He walks to the new house on the left and nods in the direction of the gate.)

Stand ready here!

There goes our Kalina and the Council gentlemen!

Scene 2

As in the last scene. The Master Bricklayer, carrying a bunch of flowers, steps out from the house on the left. He is followed by several apprentices, dressed in their overalls; they approach the new house. Kalina and Malina walk out of the town hall, turning their faces inimically away from one another. Kalina is followed by several Councillors backstage, where they bid each other farewell; Malina is also followed by several Councillors, who cross the street to Malina's house, where they stand talking together. Both groups try to show their enmity to each other. The innkeeper looks out of the inn door. Neighbours come out one by one to watch.

BONIFÁC

(whispering to the Master Bricklayer)

Now, Master, now!

(He nods and calls Kalina)

Hey, Uncle, hey,

someone's waiting for you!

KALINA

Let's hear him!

(The Master Bricklayer comes up to him. Kalina walks towards him a little distance. Malina sums them up mockingly.)

MALINA

(calls out to the threshers)

Mind your work, stop staring,
and mind your own business!

BONIFÁC

Just thresh on,
we aren't deaf!

(The Master Bricklayer raises his cap, greeting Kalina. His apprentices follow suit.)

THE MASTER BRICKLAYER, APPRENTICES

Good health we wish you today, Councillor!

MALINA

(mockingly to his party)

Look, he's behaving as proud as a peacock!

MALINA'S PARTY

(quietly)

Indeed, he swells with pride as a peacock!

THE MASTER BRICKLAYER

(with flowers addresses Kalina)

Behold your house, Councillor,
as you can see, it is roofed over.
May by the grace of God we see it
serve you and be a happy home!

STRANA KALINOVA
Dejž Bůh!

MISTR ZEDNICKÝ
Nu jářku, ale to je krása!
Jen hledte, co to za domek!
Stůjž na věky, a v něm ať jásá
i za sto let váš potomek!
Ba, je to domek jako klíčka,
i síň, komora i píčka
i kolna, dvůr i sýpka: všechno přec!
Nu, je to domek, jářku, jako klec!

STRANA KALINOVA
Ba, je to domek jako klec!

MISTR ZEDNICKÝ
Bud' vám v požehnáno,
i synovi i vnoučkům štěstí dáno,
a dá-li Pánbůh: na starosti čas
ať vám v něm hodná žínka vládne zas!

STRANA KALINOVA
Bud' vám v něm požehnáno
a mnoho štěstí dáno!
Na starosti čas
ať vám v něm žínka vládne zas!

KALINA
(rozdávaje okázale mistru zednickému peníze)
Zde něco za to dobré přání,
ať víte, že již není Kalina
jak před dvaceti léty – chudina!

MALINA
(ke svým)
Jen slyšte! Jaké vychloubání!

KALINA
A žínka?! Teď snad nedostal bych košem,
když zacinkal bych grošem!

MALINA
(vytáhne sáček; potměšile)
Hoj, mlatci! Nechte všeho být
a pojdte pít!
Jest po obžinkách, ale což
mi o ten groš?!

KALINA
(vytáhne druhý sáček)
Vy, hospodská!
Sem ať se stoly staví!
Já dám si připít na své zdraví!

MALINA
(z druhé strany)
Sem, hospodská, sem, sem korbelem!
Já zvu též pány konšele!

KALINA
Vy, hospodská! Ať je to hnedky!
A také židle pro sousedky!

HOSPODSKÁ
Hned, páni, hned! Ach, jsou to trudy!

KALINA'S PARTY
By the grace of God!

MASTER BRICKLAYER
Look, how beautiful it is!
What a lovely house, may it stand here forever, and may
a hundred years hence your progeny live
in happiness.
What a house it is, all spick and span,
corridors, chambers and oven,
shed, yard and granary, everything,
indeed, it is a house beautiful and fine.

KALINA'S PARTY
What a house it is, all spick and span!

MASTER BRICKLAYER
God bless this house.
May your children and grandchildren find happiness here.
And God willing and in good time
may a good little wife reign here.

KALINA'S PARTY
May God bless this house
and bring a lot of happiness to you!
And in good time
may a little wife reign here!

KALINA
(ostentatiously distributes money to the bricklayer apprentices)
Here's a little something for your good wishes,
to bring home to you that Kalina
is not a poor man, as he was twenty years ago!

MALINA
(to his party)
Listen to his boasting!

KALINA
And a little wife? I don't think I would be
rebuffed now, that coins tinkle in my pocket!

MALINA
(pulls his purse out, spitefully)
Hey, you threshers, leave your work,
come, have a drink
the harvest feast is over,
but I can afford to pay.

KALINA
(pulls another purse out)
You, Innkeeper!
Bring the tables over!
We shall drink my health!

MALINA
(from the other side)
Innkeeper, come over here, bring the glasses,
I invite you, gentlemen Councillors!

KALINA
Innkeeper, make it snappy!
And bring also chairs for the lady neighbours!

INNKEEPER
At once, gentlemen, at once! What a rush!

Kam jenom dřív? Já nevím kudy!

MALINA

Tam je to pansky, u všech všudy!
My sednem třeba na ty sudy!

KALINA

Jen rychle! Nic tam! Všecko tudy!
A pošlete sem také sudy!

STRANA MALINOVA

(připíjejí si)

Ať žije konšel Malina!

STRANA KALINOVA

(připíjejí si)

Ať žije konšel Kalina!

STRANA MALINOVA

Buď Malinovi všeho zdar!

STRANA KALINOVA

Buď Kalinovi na sto jar!

BONIFÁC

(ke Kalinovi)

Nuž rozvesel se, strýče, taky,
vždyt na nás koukáš jako mraky!

MALINA

(s korbelem na nejvyšším sudě vpředu)

Hoj, veselost je život náš,
kdos morous, hříšnou duši máš!

KALINA

Kdo z ničeho si svoje zved,
ten snad je víc, ba ten je víc,
než v hotovém kdo hnízdě sed!

STRANA KALINOVA

Ba ten je víc, ba ten je víc atd.

MALINA

Ha, ten je nic, ten je nic,
kdo zdědil po svém tatíku
jen vítr v prázdném pytlíku!

STRANA MALINOVA

Ba ten je nic, ba ten je nic atd.

(Obě strany vyzývavě povstanou proti sobě.)

STRANA KALINOVA

Ba ten je víc!
Ať žije konšel Kalina!

STRANA MALINOVA

Ha, ten je nic!
Ať žije konšel Malina!

3. výstup

Předešlí. Ž pozadí vchází Skřivánek. Později panna Róza.

SKŘIVÁNEK

Aj, tu je živo! Zlaté lidičky,
snad koupíte si také písničky?

I don't know where to tum first!

MALINA

That's for the gentry there!
We can sit on the barrels, if it comes to that!

KALINA

Make it snappy! Not there! Bring it all here!
And send the bagpiper in, too!

MALINA'S PARTY

(drinking a toast)

Long live Councillor Malina!

KALINA'S PARTY

(drinking a toast)

Long live Councillor Kalina!

MALINA'S PARTY

To Malina's success!

KALINA'S PARTY

May Kalina live to be a hundred!

BONIFÁC

(to Kalina)

Be gay, good Uncle, be also happy,
you are scowling, cheer up!

MALINA

(with his tankard on the highest barrel in the foreground)

Hey, merriment is our lot,
those who are grumpy, have a sinful soul!

KALINA

He who has worked his way up from nothing,
he's more, much more than he, who just sat down in a
nest all ready made by someone else!

KALINA'S PARTY

He's more, much more, etc.

MALINA

He's nothing, nothing at all,
who inherited from his father
but a wind in an empty bag.

MALINA'S PARTY

He's nothing, nothing at all, etc.

(Both groups stand up, facing each other provocatively.)

KALINA'S PARTY

He's more!
Long live Councillor Kalina!

MALINA'S PARTY

He's nothing!
Long live Councillor Malina!

Scene 3

As before, Skřivánek walks up front. Later, Miss Róza

SKŘIVÁNEK

How lively it is here! My dear people,
will you buy some songs as well?

Tuta je na povodeň, ta zde na lásku –

MALINA

Chceš novou píseň složit nám?

SKŘIVÁNEK

Nu, za maličkou pomlázku!

MALINA

Však o čem, to ti pošeptám!

(Dá mu peníz.)

KALINA

(zhurta)

Sem, Skřivánku, sem! Mně novoou píseň slož!

Vždyť ode mne snad platí groš!

(Skřivánek se mu přiblíží a vezme od něho také peníz.)

MALINA

(stranou ke Skřivánkovi dávaje mu připít)

Ty budeš zpívat: „Kvete kalina.“

KALINA

(stranou ke Skřivánkovi dávaje mu připít)

Ty budeš zpívat: „Zraje malina.“

SKŘIVÁNEK

(důvěrně kývá na obě strany)

Nu dobře, ale kterou dřív?

OBĚ STRANY

Tu naši, sice běda tobě!

SKŘIVÁNEK

Nu, na obě jsem stejně kýv',

tož dohromady složím obě!

(Postaví se doprostřed mezi obě strany, zamýšlen chvíli, chopí se kytary a začne, Róza vyjde před dům a poslouchá.)

Ó, slyš to, předaleký světe,

jak v obci kalina nám kvete!

Ó, slyšte, široširé kraje,

jak v městě malina nám zraje!

Chtěl krásnou pannu mládenec,

však dostal košem na konec,

že chud byl, chudou sobě vzal

a na první se rozhněval.

Ó, je to přežalostné, k pláči,

když záští do srdcí se vtáčí;

to hádě jedový má zobec

a píchá, štípá celou obec!

Nec co chce v obci Kalina,

to jistě zvrátí Malina!

Kdy s Malinou jde obce půl,

štve Kalina naň vosí úl!

KALINA

Ty křikloune! Což chtěl jsem, bys mi lál?

MALINA

Jen nechte ho! Tu pij a zpívej dál!

STRANA MALINOVA

Jen zpívej dál!

This one's about the flood, this one is about love.

MALINA

Will you compose a new song for us?

SKŘIVÁNEK

Willingly, but for a small reward!

MALINA

I'll whisper to you about what!

(He gives him a coin)

KALINA

(abruptly)

Come here, Skřivánek! Compose a new song for me!

Surely my money's just as good as his!

(Skřivánek comes up and takes a coin from him)

MALINA

(aside to Skřivánek, offering him a drink)

Sing "The guelder-rose is blooming."

KALINA

(sideways to Skřivánek, giving him a drink)

Sing: "The raspberry is ripe!"

SKŘIVÁNEK

(nods to both parties)

All right, but which one first?

BOTH PARTIES

Ours or you'll regret it!

SKŘIVÁNEK

I nodded to both anyway.

I'll compose them both together!

(He stands in the middle between both groups, pensively. Then he picks up his guitar. Miss Róza steps out of the house, and stands there listening)

Listen, you distant word,

How Kalina – a guelder-rose – is blooming

in our village. Oh listen, distant regions,

Malina – a raspberry is ripening in our town.

A young man longed for a beautiful maiden,

but was rebuffed

Because he was poor, and a poor lass he married.

And his resentment grew against the first.

What a sad story, it calls for tears

when hatred nags at our heart.

The little snake has a venomous tongue,

it bites and pinches the whole village.

Whatever Kalina decides,

Malina is sure to stop him.

When half the village is on Malina's side,

Kalina is sure to stir a hornet's nest against him.

KALINA

Stop that clamour! I didn't ask for your chiding!

MALINA

Leave him alone! Here's drink for you, go on singing.

MALINA'S PARTY

Go on singing!

SKŘIVÁNEK

Ó, slyšte přemilostné přání
a dobrých duší naříkání:
proč záští teď už nejde stranou?
Onť vdovcem, ona ještě pannou.

RÓZA a BONIFÁC

Mlč, prostořeký!

MALINA a STRANA MALINOVA

Dál, jen dál!

SKŘIVÁNEK

Co zameškali jsou v mladosti,
ať nahradí si v radosti;
nic jiného v tom nevězí,
jen stará láska zvítězí!

RÓZA, KALINA, BONIFÁC

(rozhořčeně)

Už ani slova!

SBOR

Ten to chytře stáčí!

MALINA

Ba je to pravda! Je to skoro k pláči!
(ke Skřivánkovi)
Pojď sem! Já chci tě obejmout.
Tys dobře zpíval! Umíš srdcem hnout!
Jsem tím dnes obměkčen tak zvlášť –
vždyť věru nevím, proč ta zášť? –
Nu, Kalino! Když v tom víc nevězí,
ať tedy stará láska zvítězí!

SBOR

Nic jiného v tom nevězí,
jen stará láska zvítězí!

MALINA

(rozveselen a přátelsky)
Nu, Kalino!

RÓZA

(prudce táhne Malinu zpět)
Bratře zpátky!

BONIFÁC

(žárlivě táhne Kalinu zpět)
Strýče, zpátky!

MALINA

*(vymkne se Róze; ke Kalinovi,
ukazuje na nový dům)*
Máš hezkou budku,
máš kam uvést paní,
nu, zavřem očko, máš-li dloužek na ní...

KALINA

(zuřivě se vyškubne Bonifáci)
Já?! – dloužek?! – dloužek?! – Tak mě pohanit!
O nevěstu, bláhový,
ještě neříkal jsem vám;
nejsem boháč takový,
panny Rózy nežádám!

SKŘIVÁNEK

Hear this most ardent wish,
what these good souls desire;
Why not put grudges aside?
He is a widower, she still a maiden.

MISS RÓZA and BONIFÁC

Be silent, you impudent one!

MALINA and MALINA'S PARTY

Go on! Go on!

SKŘIVÁNEK

The missed opportunities of our youth,
may be compensated by joy;
It's all very simple
for old love always prevails.

ROZA, KALINA, BONIFÁC

(angry)

Not one word more!

CHORUS

He can cope cleverly!

MALINA

How true! Wouldn't it make one almost weep?
(addressing Skřivánek)
Come here! I want to embrace you!
How well you sang! You've struck a chord
I am so moved by today's events,
I really don't know why the ill feelings?
Kalina, look here, if there are no other
obstacles, let your old love prevail!

CHORUS

There are no other obstacles,
may his old love prevail!

MALINA

(cheering up, amiably)
Well, Kalina?

MISS ROZA

(pulls Malina back furiously)
Brother, please don't!

BONIFÁC

(jealous, pulls Kalina back)
Uncle, don't!

MALINA

*(pulls away from Miss Róza, pointing
at the new house to Kalina)*
You have a nice place there, where you can bring your
wife. We'll make allowances, if you have
a little debt somewhere.

KALINA

(pulls away from Bonifác, furious)
I? A little debt? – a debt? – What slander!
I did not ask you for a bride,
you foolish man, not yet,
I am not rich enough
to ask for Miss Róza's hand!

RÓZA

(ke Kalinovi)

nemyslete, bláhový,
že snad nabízím se vám!
Vaši faleš, Bůh to ví,
odedávna dobře znám.

MALINA

(ke Kalinovi)

Jak se durdí, bláhový!
Myslím, že mu nebe dám,
on však, blázen hotový,
pokazí si všechno sám.

SKŘIVÁNEK

A já chudš bláhový
myslel, že je porovnáám!

MISTR ZEDNICKÝ

(k hospodské)

Jak se pýří, bláhový,
přec je dlužen, vím to sám!
Dvanáct set, ba Pánbůh ví,
dlouho-li mu čekat mám!

HOSPODSKÁ

(k mistru)

Je to pýšek bláhový,
šťěstí odhání si sám!

BONIFÁC

(pro sebe)

Vše si zkazil, bláhový,
ještě popíchnu ho sám!
Čím jí hůře vypoví,
tím se přitom lépe mám!

SBOR

Toté zmatek hotový,
smluvte pak se, bláhoví!

KALINA

Vy jste mi vyčtla faleš, panno?

RÓZA

Ó faleš, dávnou faleš! Ano!
Když naši pro mamon vás odbyli
a moje oči pro vás truchlily,
tu potěšil mě rádce náš,
že tajemství vám zjevil, jež nás přece spojí,
jímž bychom přece byli svoji.
On přede mnou je zachoval,
jen vám je zjevil!

KALINA

Jak! Kdo vám to lhal?

RÓZA

On nelhal! Mluvil to, než skončil!

MALINA

Hu, mráz mě trochu obchází!

RÓZA

Vy ale nic jste nevykonali!

RÓZA

(to Kalina)

You foolish man, you mustn't think
I am offering myself to you.
God is my witness, your falseness
I have known for a long time.

MALINA

(to Kalina)

Look this foolish man, how upset he is.
I thought I offered him paradise,
but the fool that he is,
he will spoil all chances himself.

SKŘIVÁNEK

And I, poor fool,
thought I would conciliate them!

MASTER BRICKLAYER

(to Innkeeper)

Let him blush, the foolish man,
he is in debt indeed, I know,
he owes me twelve hundred, God's
my witness, how long shall I wait to get it back?

INNKEEPER

(to Master Bricklayer)

He is proud, the foolish man,
depriving himself of his own happiness!

BONIFÁC

(to himself)

He spoils everything, the foolish man,
I will provoke him further.
The worse he treats her,
the better for me!

CHORUS

What a commotion,
how can fools come to an agreement?

KALINA

You accused me of falseness, miss?

MISS ROZA

Yes, indeed, you lied to me.
When my parents rebuffed you because you were poor
And my eyes shed tears for you,
our adviser brought good news
that he had told you a secret which would unite us
to become husband and wife;
he kept the secret from me
only to you did he disclose it!

KALINA

What's that? Who told this lie to you?

MISS ROZA

He did not lie! He spoke before he died!

MALINA

I shiver a bit!

MISS ROZA

But you did nothing!

KALINA
A kdo to byl, ten lživý rádce váš?

RÓZA
Nebožtík fráter Barnabáš!

KALINA
Toť lež! Nic neradil mi rádce váš!
Toť pouhá ženská lež!

VŠICHNI
(kromě Rózy a Kaliny, s hrůzou)
I pokoj s tím! Ať dřímá tiše v hrobě
nebožtík fráter Barnabáš!

4. výstup
Předešlí. Vstoupí dudák. – Večerní červánky.

MALINA
Hleďme, dudy, aj,
Tak jen, kmotře, hraj!
(Spustí dudácká.)
Ejchuchu! Ať nota zahřívá,
při té člověk mrazu pozbývá.

CHASNÍCI ZEDNIČTÍ
Hleďte, na svůj rád,
hleďte, dávají nám hrát!

MLATCI
Hej, juchej! Ta v kolo unáší hej, juchej,
ať se po náměstí zapráší!
(Několik párů se strany Malinovy začne tančit dupavou.)

MALINA a STRANA MALINOVA
Ejchuchu! Ať nota zahřívá,
ať se na ni dobře zazpívá!

BONIFÁC
Nač co kůl tu stát. když tak slyším hrát?
V kolo napořád!
(vezme kytku, jde k Róze a nabízí se k tanci.)
Panno, já bych rád –

KALINA
(žárlivě táhne Bonifáce nazpět)
Vari, nazpátky!
(zlostně k dudákovi)
Přestaň už tak hrozně vřeštit,
vždyť by člověk mohl ztřeštit!
(Dudák máhle přetrhne hru.)

MALINA
Mačkej dudy, aj!
Tak jen, kmotře, hraj!
(Dudák zase spustí.)

MLATCI
Hej, juchej, ta v kolo unáší!

BONIFÁC
Panno, já bych rád –

KALINA
And who was he, that mendacious adviser of yours?

MISS ROZA
Friar Barnabáš, may his soul rest in peace.

KALINA
A lie! Your confessor gave me no advice.
It's but women's lies!

ALL
(except miss Róza and Kalina - fearfully)
Let sleeping dogs lie. May his soul rest in peace.
Poor Friar Barnabáš!

Scene 4
The preceding. A bagpiper enters. Evening after glow.

MALINA
Look, the bagpipes have arrived,
come, Uncle, play!
(The bagpipe starts to play.)
Heyho! A song to warm us up
the frost will melt with it

THE BRICKLAYERS
Look, they are ordering music for us
and paying for it!

THE THRESHERS
Heyho, heyho! Music for a dance
that will whirl the dust of the square.
(Several couples from Malina's party dance a square stomping dance.)

MALINA and MALINA'S PARTY
Heyho, a tune to warm us up,
let's sing it well!

BONIFÁC
Why stand here as a wooden post,
when I hear music? I'll join the dancers!
(He picks up a flower, walks up to Róza and asks her for a dance.)
Fair maiden, shall we –

KALINA
(jealously pulls Bonifác back)
No, you don't!
(to the Bagpiper, angrily)
Stop that dreadful screeching
it almost drives me crazy!
(The Bagpiper suddenly stops playing.)

MALINA
Go on pressing your bagpipe.
Come, on, Uncle, play!
(The Bagpiper starts anew.)

THE THRESHERS
Hey ho, it makes one whirl!

BONIFÁC
Fair maiden, shall we –

KALINA
(odstrčí Bonifáce)
Přestaň!
(Róza odběhne do domu.)

STRANA KALINOVA
Přestaň už tak hrozně vřeštit!

STRANA MALINOVA
Tak jen, kmotře, hraj!

KALINA
(zvedne sochor, k dudákovi)
Přestaneš-li?

MALINA
Jen hraj, jen hraj!

KALINA
(hrozí sochořem)
Chraň se!
(Dudák vyskočí, Kalina praští sochořem v dudy, ony zavřeští, dudák je upustí a utíká.)

STRANA MALINOVA
Když my chceme, aby hrál –

OBĚ STRANY
Kdo nám tu chce odpor klást?
Ten váš pych je dál a dál, -
běda, budete se třást!
(Obě strany sárají se na sebe.)

MALINA
(pěští proti Kalilnovi)
Ty mi chceš mou radost kazit?
Chut' bych měl ti hlavu srazit!
(Kalina staví se hrozícímu Malinovi vzdorně na odpor.)

OBĚ STRANY
Kdo nám tu chce odpor klást? atd.

5. výstup
Předešlí. Z domu vpravo vyběhne Blaženka, levou stranou Vít. Pak panna Róza.

BLAŽENKA
(zdrží Malinu)
Ach, tatínku!

VÍT
(zdrží Kalinu)
Stůj, otče!
(Všichni kromě Maliny, Kaliny, Blaženky a Víta v zmatku hrnou se pozadím pryč. Bonifác zvedl zpuchřelý trám a jde za ostatními.)

BLAŽENKA
Já nešťastná!
(Róza vyjde z Malinova domu.)

KALINA
(spatřiv Rózu, k Vítu)
Mne napomínat nemusíš!

KALINA
(pushes Bonifác away)
Stop!
(Miss Róza runs inside the house.)

KALINA'S PARTY
Stop that dreadful screeching!

MALINA'S PARTY
Go on playing, Uncle!

KALINA
(raises a crowbar, threatening the Bagpiper)
So you won't stop?

MALINA
Play, go on playing!

KALINA
(raises the crowbar threateningly)
Take care!
(The Bagpiper jumps up, Kalina hits the bagpipe with his crowbar, the bagpipe screeches, the piper drops it and runs away.)

MALINA'S PARTY
We want him to play –

BOTH PARTIES
Who dares to defy us?
Your pride is rising fast,
beware, you'll soon shake with fear!
(Both parties start to assault each other.)

MALINA
(shakes his fist against Kalina)
You want to spoil my pleasure!
I'd like to knock your head down!
(Kalina defies Malina.)

BOTH PARTIES
Who dares to defy us? etc.

Scene 5
As preceding scene. Blaženka comes running out of the house on the right, Vít on the left, later Miss Róza.

BLAŽENKA
(holds Malina back)
Father, please!

VÍT
(holds Kalina back)
Stop it, Father!
(During the commotion, all except Malina, Kalina, Blaženka and Vít exit in the back ground. Bonifác picks up a rottenbeam and follows the others.)

BLAŽENKA
How unhappy I am!
(Miss Róza steps out of Malina's house.)

KALINA
(catches sight of Miss Róza, to Vít)
You don't have to reprimand me!

MALINA
(zlostně hrozí k Vítovi)
Co ty tu chceš?

BLAŽENKA
(chlácholivě)
Ach, tatínku!

RÓZA
Pojď, bratře, buď už zticha,
Pojď, odpočiň si, pojď!
(Róza chlácholivě odvede Malinu do domu.)

BLAŽENKA
(odcházejíc za Rózou povzdechne zticha)
Ach, můj Vítku!

VÍT
(zdrží ji, hlasitě)
Co, můj kvítku?

BLAŽENKA
(tiše a úzkostně)
Pst! Nemluv se mnou veřejně!

VÍT
(horlivě)
Nač stále tajnost?

BLAŽENKA
Viděls, jaký spor!
My nesmíme –

VÍT
Chci však tě vydobýt
a smířit spor!

BLAŽENKA
Pusť, musím jít!
Přijď večer tady na lavičku, víš?
(Odkvapí do domu.)

VÍT
(mávaje za ní kloboukem)
O, přijdu po deváté!
Můj kvítku!
(Stmívá se.)
Z tvých sladkých úst jak slyším rád,
když zveš mě: Přijď, můj Vítku!”
Toť s nebe hlas, jej slyším zvat:
hle, co hvězd, Ó tolikrát
spěj k milostnému dítěti!
Ba zdá se mi, že andělé
vždy na křídlech mě nesou
tam pod okénko zatmělé,
kde na tvé líce zardělé
se ústa moje třesou –
můj kvítku! –

6. výstup

Vít, z pozadí přichází Bonifác s přeraženým zpuchřelým trámem v ruce. Později Kalina.

BONIFÁC
(pozoruje Víta, pro sebe)
Tak! Já se rvu, až přerazil jsem trám –

MALINA
(waves his arm at Vít angrily)
What do you want here?

BLAŽENKA
(appeasingly)
Oh, Father!

MISS ROZA
Come brother, be silent now!
Come along, come and take a rest!
(Miss Róza leads Malina inside, comforting him.)

BLAŽENKA
(sighs quietly and follows Miss Róza)
Oh, my little Vít!

VÍT
(holds her back, and says outloud)
My little flower, what is it?

BLAŽENKA
(quietly, anxiously)
Hush! Don't speak to me in public!

VÍT
(jealously)
Must all this secrecy continue?

BLAŽENKA
You saw their strife!
We mustn't –

VÍT
I want to win you!
And to end the strife!

BLAŽENKA
Let go, I must be off!
Come to this bench tonight, will you?
(She runs home.)

VÍT
(waves his hat after her)
I'll be there after nine!
My little flower!
(Dusk is falling.)
How I love to hear from your sweet lips,
your invitation “Come, my little Vít”!
A voice from heaven, I hear invite me:
behold many stars there are and so often
please hasten to your love!
It seems to me that the angels
carry me on their wings
to under the dark windows,
where on your blushing cheeks
my lips do tremble so
my little flower! –

Scene 6

Vít; Bonifác, carrying the rotten beam, now in two pieces, comes from the background. Later, Kalina.

BONIFÁC
(watching Vitek, says to himself)
Here I am fighting, I broke the beam in two

a zatím nového tu soka mám!
Ha, co to zde?
(Vytáhne z trámu starý, vetší papír.)
Hm, to byl z okna trám.
Snad strýcovi tam za okénko děvče
kdys zastrčilo psaníčko!
Tu jde!
(Kalina vyjde z domu.)
Hle, strýče!
(Podává mu list. Vít upozorněn ohlédne se.)

KALINA
Co to? List samá plíseň! Je tu něco psáno?
Ha, poklad! Kdo to psal?
Ha, nebožtík!

BONIFÁC
(s hrůzou)
Snad fráter Barnabáš?

VÍT, KALINA, BONIFÁC
Nebožtík fráter Barnabáš!

BONIFÁC
Bůh s námi! Co tam psáno?

KALINA
To mně jen znáti dáno!
Co provedu, toť tajemství!
O synu! Vstříc jdeme vážné době! –
Pojď, tajemství chci svěřit tobě!
Teď slavně, těžce slibte mi,
že zamlčíte, o čem víte,
všem lidem na zemi!

VÍT a BONIFÁC
Teď slavně, těžce slibuji,
že zamlčím vše, o čem vím,
všem lidem na zemi!
(Kalina odváděje Víta odejde s ním do domu.)

BONIFÁC
Jak zívám, co chce ten fráter z hrobu spískat?
Zdaž radí mu, jak Rózu získat?
A jak to vyzkoumám?

7. výstup
Bonifác. Přichází mistr zednický.

MISTR ZEDNICKÝ
Kdež konšel Kalina?

BONIFÁC
Nu, jakáž novina?

MISTR ZEDNICKÝ
Nu jářku, rád bych se ho zeptal,
kdy dostanu svých dvanáct set.

BONIFÁC
Jen zticha!

MISTR ZEDNICKÝ
(z hurta)
Co?

and meanwhile I have a new rival here!
What is this here?
(He pulls an old yellow piece of paper out of the beam.)
Hmm, that was a beam from a window.
Perhaps a girl wrote a letter to my Uncle once,
and stuck it behind the window!
Here he goes!
(Kalina steps out of the house.)
Look, Uncle!
(He hands him the letter, Vít takes note, looks around.)

KALINA
What is it? A mouldy letter! Is anything written there?
Hah! A treasure! Who wrote it?
Hah ... the deceased!

BONIFÁC
(horrificed)
Perhaps Friar Barnabáš?

VÍT, KALINA, BONIFÁC
The deceased Friar Barnabáš!

BONIFÁC
God protect us! What is written there?

KALINA
It's for my eyes alone!
What I will undertake is a secret!
Oh son of mine! We face a serious future!
Come, I want to disclose my secret to you!
Swear here solemnly and gravely
that you will keep secret what you know,
from all people on this Earth!

VÍT and BONIFÁC
Solemnly and gravely do I swear
to keep secret what I know
from all people on this Earth!
(Kalina leads Vít away and they enter the house.)

BONIFÁC
How shall I find out what that Friar is plotting from his
grave? Whether he advises him how to win Miss Róza?
How shall I find out?

Scene 7
Bonifác. The Master Bricklayer arrives.

MASTER BRICKLAYER
Where's Councillor Kalina?

BONIFÁC
What news have you brought?

MASTER BRICKLAYER
I'd like to ask when will he give me back my twelve
hundred?

BONIFÁC
Softly!

MASTER BRICKLAYER
(abruptly)
What?

BONIFÁC
Abyste šeptal!
(šeptá)
Plat máte as co nevidět!
Bůh s námi, poklad najde konšel náš,
neb z hrobu psal mu o tom fráter Barnabáš!

MISTR ZEDNICKÝ
(s ustrnutím)
Nebožtík fráter Barnabáš!

BONIFÁC
Toť tajemství!
Teď slavně, těžce slibte mi atd.

MISTR ZEDNICKÝ
Teď slavně, těžce slibuji atd.
(Bonifác odejde.)

8. výstup

Tma. Mistr zednický. Z jedné strany hospodská, z druhé zvoník Jirka, po nich sousedky přicházejí s konvemi ke kašně pro vodu.

MISTR ZEDNICKÝ
(zastaví hospodskou)
Což taký spěch?

HOSPODSKÁ
Aj, spěchám, v domě plno práce!

SOUSEDKY
Aj, spěšme, v domě plno práce!
jen na slovíčko, jenom krátce!
Co nového? Co dobrého?

MISTR ZEDNICKÝ
Nu jářku, já to mám z úst Bonifáce:
(šeptem)
že poklad najde ohromný kdes pod zemí
ten Kalina, pan konšel náš,
neb z hrobu psal mu o tom fráter Barnabáš!

HOSPODSKÁ A SOUSEDKY
Bůh s námi!
Nebožtík fráter Barnabáš!

MISTR ZEDNICKÝ
Toť ale tajemství!
Teď slavně, těžce slibte mi atd.

HOSPODSKÁ a SOUSEDKY
Teď slavně, těžce slibujeme,
že zamlčíme, o čem víme,
všem lidem na zemi!
(Rozejdou se.)

MISTR ZEDNICKÝ
(zastaví odcházejícího Jirku)
Ty, jirko, kam ty jdeš?

JIRKA
Nu, zvonit na svou věž!

BONIFÁC
Just whisper!
(whispering)
You get your wages soon!
And, God willing, our Councillor will find a treasure,
Which Friar Barnabáš has written to him from his grave!

MASTER BRICKLAYER
(stunned)
The late Friar Barnabáš!

BONIFÁC
It's a secret.
Now gravely and solemnly swear ... etc.

MASTER BRICKLAYER
Gravely and solemnly I swear, etc.
(Bonifác exits.)

Scene 8

Darkness. Master Bricklayer. The Innkeeper on one side, Jirka the bell-ringer on the other. Women coming to fetch water from the well.

MASTER BRICKLAYER
(stops the Innkeeper)
What's the hurry?

INNKEEPER
I'm in a hurry, there's lots of housework waiting!

WOMEN
Let's hurry, there's lots of housework waiting!
Just a minute, tell us briefly!
What's the news? What good tidings?

MASTER BRICKLAYER
Bonifác himself has told me – in person
(whispering)
That a huge treasure will be found somewhere
underground by Kalina, our Councillor.
Friar Barnabáš wrote to him from his grave about it!

INNKEEPER and WOMEN
God be with us!
The deceased Friar Barnabáš!

MASTER BRICKLAYER
But it's a secret!
Now gravely and solemnly swear, etc.

INNKEEPER and WOMEN
Now gravely and solemnly
we swear to keep secret what we know
from all people on this Earth.
(They part.)

THE MASTER BRICKLAYER
(stops Jirka)
Jirka, where are you going?

JIRKA
To the tower to ring the bell!

MISTR
Však jářku:
ať zamlčíš vše, o čem víš!

JIRKA
To slavně, těžce slibuji!
Že mlčím, to přec víš!
*(Ĵirka odejde za kostel a mistr do hospody.
Čirá tma.)*

9. výstup
*Ž nového domu vyjde pak od Malinů Blaženka. Později Ĵirka
(na věži) a Skřivánek.*

VÍT
Zda už je zde?
(Ĵde a klepá na okénko nad lavičkou vpravo.)

BLAŽENKA
(vyjde z domu)
Tu jsem!

VÍT
Má Blaženko!

BLAŽENKA
(tiše)
Přijď na Bezděz! Já s procesím tam půjdu.

VÍT
Ó, přijdu! Třeba na konec světa!

BLAŽENKA
Jen, prosím tě, buď zticha!
Vždyť láska naše musí zůstat tajemstvím!
(Sednou spolu na lavičku.)

VÍT
Proč blaho své mám zamlčet,
když chtěl bych, aby zvěděl svět,
jak milujem se, jak jsme blaženi!

BLAŽENKA
Ó, nesmí o tom zvědět svět,
jak milujem se, jak jsme blaženi!
(Na věži odbíjí desátá. Skřivánek přichází.)

JIRKA
(objeví se na věži na pavlácce)
Hej, Skřivánku! Víš, jaká novina?

BLAŽENKA a VÍT
A naše láska má být tajemstvím!

SKŘIVÁNEK
Já nedoslýchám, mluv víc nahlas!

JIRKA
Tak vezmu hlásnou troubu!

BLAŽENKA a VÍT
A naše láska má být tajemstvím!

MASTER BRICKLAYER
I say!
You must keep secret what you know!

JIRKA
I gravely and solemnly swear
to keep silent, you surely know!
*(Ĵirka exits behind the church and the Brick-
layer enters the pub. Sheer darkness.)*

Scene 9
*Vít comes out of the new house, Blaženka out of Malina's
house. Later, Ĵirka (in the tower) and Skřivánek.*

VÍT
I wonder if she is here?
(He knocks on the window above the bench, to the right.)

BLAŽENKA
(comes out of the house)
Here I am!

VÍT
My dearest Blaženka!

BLAŽENKA
(quietly)
Come to the Mount Bezděz. I'm going there
with the procession.

VÍT
I will indeed! To the end of the world, if need be.

BLAŽENKA
But please keep quiet!
Our love must remain secret!
(They sit down on the bench together.)

VÍT
Why must I keep my happiness a secret,
when I would like the world to know
how much we love one another, how happy we are!

BLAŽENKA
Oh, the world must not learn
how we love each other, what bliss we feel!
(The tower clock strikes ten. Skřivánek enters.)

JIRKA
(appears on the tower balustrade)
Hey Skřivánek, do you know the news?

BLAŽENKA and VÍT
And our love is to remain a secret!

SKŘIVÁNEK
I'm hard of hearing, speak up!

JIRKA
I'll bring a speaking trumpet!

BLAŽENKA and VÍT
And our love is to remain a secret!

JIRKA

(nad hlásnou troubou vši silou)

Věz, Kalina, pan konšel náš,
prý najde přenáramné poklady –
Bůh s námi! – pod bezděžským klášterem,
neb z hrobu psal mu o nich fráter Barnabáš!

SKŘIVÁNEK

Nebožtík fráter Barnabáš!

JIRKA

(troubou)

Tot' tajemství!

Teď slavně slib mi, že to nezradíš!

BLAŽENKA a VÍT

Ó, sladké tajemství!

SKŘIVÁNEK

Já přísahám, že smlčím celé tajemství!

(pro sebe)

A složím o tom písničku,
to bude něco na jarmark!

(Odejde do hospody.)

BLAŽENKA a VÍT

Ó, sladké tajemství!

BLAŽENKA

Můj Vítku!

VÍT

Můj kvítku!

DĚJSTVÍ DRUHÉ

Na Bezdězi. – Vpředu vlevo skalní rokli houštinami obrostlá; vpravo zbořená brána, od ní vzhůru do pozadí skladní stezka. V pozadí zříceniny kláštera i hradu s dvěma věžemi a věžka kaple se zlateným štítem.

1. výstup

Kalina samotou

KALINA

Jsem žebrák! po uši až zadlužen!
Ať stavím domy, toť jen klam a blud,
bych ošálil jen onu jednu z žen,
pro niž jsem musel slyšet, že jsem chud.

Ha, chud! Tím slovem rozehnali nás,
a mamon byl i její lásky hráz.

Ó, plémě! Říci: tys nám příliš chud!

S tou hanbou dvacet let se potýkám

a život můj je klopot, práce, trud,

ač boháčem se býti zdám,

a přec jsem chud, ha, zadlužen a chud!

(Jde opatrně k houštině, z níž vyndá plášť s kápí, motyku a svítilnu, a zase, prohlédnuv to, vše skryje.)

Poklad slibuješ mi, Barnabáši?

Ha, co páší?!

Chci se vydat duchů moci,

v země lůno vstoupit dnešní noci?

Nač o tom dále bádát?

Těž radost a blaho chci znát,

JIRKA

(calls out through the speaking trumpet).

Kalina, our Councillor, you see,

is to find huge treasures –

God be with us! – buried under the Bezděz Monastery.

Friar Barnabáš wrote him from his grave about them.

SKŘIVÁNEK

The late Friar Barnabáš!

JIRKA

(through trumpet)

It is a secret!

Now solemnly swear to me you will not disclose it!

BLAŽENKA and VÍT

Oh, sweet secret!

SKŘIVÁNEK

I swear I'll keep the secret!

(to himself)

I'll compose a song on it.

What a sensation it'll cause at the village fair!

(He leaves for the pub.)

BLAŽENKA and VÍT

Oh sweet secret!

BLAŽENKA

My darling Vítek!

VÍT

My little flower!

ACT TWO

On the Mount Bezděz – In the forefront on the left a rocky clift overgrown by shrubs; on the right, the ruins of a gate, a rocky path leading from it upwards. In the background, the ruins of a monastery and castle with two towers and a church spire with a gilded cross.

Scene I

Kalina alone.

KALINA

I'm a beggar! Up to my ears in debt!

I build houses, to deceive and dupe,

to beguile just one single woman

because of who I had to hear I was poor.

Ah, a pauper! That was the word with

which they made us part,

And mammon was the limit of her love.

What family to say: You're too poor for us!

And twenty years I'm shamefaced thus my life is haste,

work and hard times, while pretending to be rich,

I'm poor, alas in debt and poor!

(He walks cautiously to the hedge, pulls out a coat with hood, a hoe, a spade and a lantern. He inspects them and pats them back in hiding)

Barnabáš, do you promise me a treasure?

Huh, what am I doing?

I wish to deliver myself into the power of ghosts,

to enter the bowels of the Earth this night?

Why ponder on this any longer?

a k čemu věčně strádat?
 Dost blaha jsem promeškal mlád! –
 Já lásku zmařil z pýchy
 a lahodné štěstí to tam!
 Chci trpět za své hříchy,
 dřív poznat však blahosti závratný klam!
 Med radosti plnými doušky chci pít,
 chci v rukou mít zlato,
 mít zlato, tu čarovnou moc!
 Dřív podvržen,
 nyní chci slaven tu být,
 než oči své zavru
 kdys na věčnou noc. –
 Med radosti plnými doušky chci pít,
 chci v rukou mít zlato,
 tu zázračnou moc!
 proč mám touhu onu
 po mamonu? –
 Aby Róza –
 co mi po ní?
 Chci být bohat! A pak, Rózo, věz! –
 Nic o Róze! – Oči se mi cloní,
 (*usíná*)
 – poklad – Rózu –
 dobudu si dnes!
 (*Spí. Stmívá se trochu.*)

2. výstup

Kalina spí. Ze země vystoupí duch frátera Barnabáše se sklínkou v ruce; přihnou se skalní pídimužáci; rej duchů. (Sen). Pak Skřivánek, družičky a průvod.

DUCH FRÁTERA BARNABÁŠE

Ven z podzemí,
 ó, zlatá révo, chmeli!
 Ó, vy jste mí,
 mí pokladové celí!
 Mám zlata dost,
 však nejsem na to skoupý;
 nač mně ten skvost?
 Ty ber a nebuď hloupý!
 Věz, nejblážíším
 je zlatem vínko svaté
 a nejdražším
 je skvostem děvče zlaté!

DUCHOVÉ

(*pod zemí*)
 V země klín,
 v hrůzy stín
 sestupuj,
 poklad bude tvůj!
 Zvaný host
 najde skvost
 duchů dar,
 na duši však číhá zmar!

SKŘIVÁNEK

(*za scénou*)
 Matičko Boží, obětuj
 milosti své mně zář!
 (*Duchové a pídimužáci jeví zděšení.*)

DRUŽIČKY

(*za scénou*)

I want to taste happiness and joy,
 why suffer any more?
 I forfeited my happiness when I was young! –
 My pride destroyed my love and happiness I lost!
 I want to suffer for my sins, but first to know the great
 deceit of bliss!
 The honey of happiness in full cups I want to drink,
 feel gold in my own hands, own gold, that magic power!
 Despised at first, now I want glory for myself,
 before I close my eyes for the eternal night. –
 The honey of happiness in full cups
 I want to drink,
 feel gold in my hands, own gold, that magic power,
 gold, only gold I want that miraculous power!
 Why do I have this passion
 for mammon?
 So that Róza –
 what do I care for her?!
 I want to be rich! And then, Róza,
 you'll see! –
 Nothing about Róza!
 my eyes are closing,
 (*he is falling asleep*)
 The treasure – Róza –
 I'll win it tonight!
 (*Kalina falls asleep. Darkness advances*)

Scene 2

Kalina is asleep. The ghost of Friar Barnabáš suddenly appears with a glass in his hand; rock gnomes appear; a dance of ghosts. (Dream) Later, Skřivánek, bridesmaids and procession.

FRIAR BARNABÁŠ'S GHOST

Rise from under the earth,
 oh golden vine, hops!
 You are mine,
 mine entire treasure
 I have enough gold,
 but I am not stingy;
 what good are treasures to me?
 Take them, don't be foolish!
 Look. the most blissful
 gold is sacred golden wine,
 and the most precious
 gem is a goodhearted wench!

GHOSTS

(*underground*)
 Deep into the earth,
 into the shadow of horror,
 descend.
 the treasure will be yours!
 A guest invited,
 you'll find the gem
 the ghosts' gift,
 but destruction awaits the soul.

SKŘIVÁNEK

(*offstage*)
 Mother of God, bestow on me
 the ray of your blessing!
 (*The ghosts and gnomes are horrified*)

THE BRIDESMAIDS

(*offstage*)

Matičko Boží, obětuj
milosti své mně zář!

DUCHOVÉ

(pod zemí)

Svatý zpěv!

Naší tu moci hráz!

Prchněme! Stihne nás

Boží hněv!

(Duch frátera Barnabáše propadne se do země, ostatní duchové se rozprchnou.)

KALINA

(se vzbudí, vyskočí a rozhlíží se uděšen)

Ha, co to? Co se mi zdálo?

(Zpěv družiček zazní blíž.)

Hrozná pravda! Při velebném zpěvu

prchlo hejno děsných zjevů,

peklo již se na mne smálo!

(Večerní červánky ozáří vrchol zřícenin. Zbořenou branou vpravo vystupují družičky a průvod, ubírající se skalní stezkou vzhůru do pozadí.)

DRUŽIČKY

Matičko Boží, obětuj

milosti své mně zář!

Zbožně chci vzdáti život svůj

lásce tvé na oltář.

Když se mé cíle zašerí,

v temnu mě hrůzy jmou,

obejmi v lokty mateří,

opatruj duši mou!

KALINA

(smeknuv, zkroutěně stojí)

Bože! Proč chci duši svoji zdrtit?

Půjdu, kleknu skrytě za obec,

v modlitbě mi Bůh dá radu přec!

(Družičky zajdou ke kapli v pozadí.

Kalina odejde za nimi. Červánky ještě září.

Chvilí je jeviště prázdné.)

3. výstup

Blaženka ustrojena jako družička vplíží se a plaše pátrá kolem. Později Vít.

BLAŽENKA

Jak? Mé potěšení,

Vít, zde ještě není?

Můj Vítku! Můj Vítku!

VÍT

(přiběhne)

Můj kvítku!

BLAŽENKA a VÍT

Radosti moje –

ne, nic tu mého!

Všecko je tvoje,

všecko je dvoje,

ze srdce dvěho

přepřímného!

Tys mého snění

nejsladší zdání,

nad tebe není

Mother of God, bestow on me
the ray of your blessing!

GHOSTS

(underground)

Holy chant!

The barrier to our might!

Let us flee from here! We will be pursued

by God's anger!

(The ghost of Friar Barnabáš disappears in the ground, the rest of the ghosts disperse)

KALINA

(wakes up, jumps up, then looks around, frightened)

Ha what was that? What did I dream?

(The bridesmaids' song draws closer)

A dreadful truth! With solemn hymns,

a flock of terrible apparitions has fled,

hell itself was already smiling at me!

(Evening clouds light up the tip of the ruins. The procession and maidens walk through the gate ruin on the right, and continue up the rocky path offstage)

THE BRIDESMAIDS

Mother of God, bestow on me

the ray of your blessing;

piously I want to offer my life

on the altar of your love

when my goals grow dim,

and horrors encompass me in darkness,

embrace me in your maternal arms

and protect my soul!

KALINA

(takes bis cap of, stands dejected)

God Almighty! Why do I want to destroy my soul?

I shall kneel down behind the parishioners,

and in my prayer God will surely advise me!

(The Bridesmaids walk the chapel in the background. Kalina follows. The red evening sky is still aglow. The stage is empty for some time)

Scene 3

Blaženka dressed as bridesmaid, creeps up and looks around shyly. Later Vít.

BLAŽENKA

What? My sweetheart

Vít has not come yet?

Vít, Darling little Vít!

VÍT

(runs up to her)

My little flower!

BLAŽENKA AND VÍT

My joy,

No, nothing is mine here!

Everything's yours,

everything's doubled,

from two hearts,

both supremely sincere!

Dream of my dreams,

sweetest of all,

beside you no other

dražšího přání!
Tebe ni za ráj s anděly nedám,
tebe svou duší toužebně hledám!

VÍT
A přec, a přec – v mých loktech stulena
jsi mne tak vzdálena,
jsi mně tak cizí!
Mé blaho jest jen slovo – skutek mizí!

BLAŽENKA
Co blouzníš? Cizí tobě já!
Vždyť, Vítku můj, jsem všecka tvá,
a tobě nevyrvou mě žádnou mocí!

VÍT
Bud' tedy mou! Nuž rychle k otci!

BLAŽENKA
Chceš zničit naši tajnou blaženost?

VÍT
Ha, jakou?

BLAŽENKA
Vítku můj, což nejsme šťastni dost?

VÍT
Když tě tak slyším, mrak se v duši vkládá
a myslím, že mne nemá ani ráda!

BLAŽENKA
Já tebe, Vítku můj?!
Když slyším jen tvého rohu pění,
tvé pušky jen ránu, již z dálky znám,
neb tvého jen koně podkovy znění?
Hned chvím se, hned blednu: a když pak ty sám
kol spěcháš, tu poslouchám, a srdce tluk
mi násobí stokrát tvých kroků zvuk.
A spatřím-li tě, tu již nejsem svá,
Bůh sám ví, jakáž ta kouzla tvá,
že jako to slunce po tobě horuji
a jako ten stín svou myslí tě sleduji!
A tak mi přišlo, a tak mi to trvá,
a každičká chvíle je jako ta prvá.
Já sotva tu touhu pojímám, –
Bůh sám ví, proč tě tak ráda mám!
Čím se ti tak srdce zarmoutilo?
Ty se hněváš?

VÍT
Nehněvám!

BLAŽENKA
Kol jest tak krásně, milo!
Slyš, jak sladce zpívá slavíček!
Slyšíš? – Zase!

VÍT
Neslyším!

BLAŽENKA
Hleď, jak krásně vyšel měsíček!
Vidíš, Vítku?

desire do I have.
I wouldn't exchange you for paradise with angels,
my soul yearns for you passionately.

VÍT
And yet, and yet held in my arms,
you are so distant,
you are a stranger to me!
My bliss is word alone – the action disappears.

BLAŽENKA
Are you delirious? A stranger? I to you?
My darling Vít, I am all yours,
no power will take me from you!

VÍT
Be mine then! Let's hasten to your father!

BLAŽENKA
Do you want to destroy our secret happiness?

VÍT
What happiness?

BLAŽENKA
My darling Vít, aren't we happy enough?

VÍT
When I hear you talk thus, a cloud dims my soul.
And I think – you do not really love me!

BLAŽENKA
My darling Vít, how can you say that?
When I but hear the tune of your horn,
the shot from your gun, which I know from afar,
or even the sound of your horse's hoof;
I shake, I grow pale; and when you
hurry past me, I listen to your footsteps,
and the beat of my heart is multiplied
a hundred times by the sound of your footsteps.
If I catch sight of you, I loose my composure, God
knows what charm you have, that I pursue you like the
sun, that I follow you in my mind like a shadow!
That's the way it is, the way it continues and each
moment is like the first,
I can hardly understand my own passion
God knows why I love you so much!
What has saddened your heart so?
Are you angry?

VÍT
No, I'm not!

BLAŽENKA
Everything around us is so beautiful!
Hear, how sweetly the nightingale sings!
Do you hear it? Again now!

VÍT
No, I can't hear it.

BLAŽENKA
Look how lovely is the rising moon!
Do you see it, Víték?

VÍT
Nevidím!

BLAŽENKA
Nač jen myslíš?
– Jakou tíseň máš?

VÍT
(mocně se vzruší)
Co myslím? Čím jsem opojen?
Co slyším, vidím? – Tebe jen!
Co toužím, nepochopíš?
Ty sladká očka klopiš,
ty znáš mých citů proud,
že chci tě k srdci svému,
tak mocně vzbouřenému
jak drahou žínku přivinout!
A láska tvá-li pevná,
buď tedy zjevna!
Tvé tajemství jest marný stesk;
ráj z prsou našich v plný květ
ať vypučí! Ať zví to celý svět,
a byt' mě za to zdrtil boží blesk –
ty budeš mou!

BLAŽENKA
(spěchá mu v náruč)
Můj Vítku!

VÍT
Můj kvítku!

4. výstup

Předešli. Bonifác nepozorován se přiblíží. Družičky za scénou, později Róza, Malina, Kalina, Skřivánek, mistr zednický a celé procesí.

BONIFÁC
(tiše pozoruje Víta a Blaženku)
Toť podívání pěkné!
Tu máme tajemství!
Co tomu strýček řekne,
až o tom párku zví?

DRUŽIČKY
(za scénou)
Když se mé cíle zašeří,
v temnu mě hrůzy jmou,
obejmi v lokty mateří,
opatruj duši mou!

BLAŽENKA
Již poutníci se vrací,
je pozdě, Vítku můj!
Spí sladce s krásnou nadějí
a Bůh tě opatruj!

VÍT
Nuž dobrou noc, má беруško,
má ženuško!
(Líbá ji.)

(Bonifác přivádí Rózu, s nimi jdou Kalina a Malina, mistr zednický, pak Skřivánek v čele celého procesí. Blaženka se ulekne a chce prchnout, Vít ji však zadrží.)

VÍT
No, I can't!

BLAŽENKA
What are you thinking about?
What is troubling you?

VÍT
(excited)
What am I thinking?
What is intoxicating me?
What do I hear and see? – Only you!
What do I desire, can't you understand?
You cast down your sweet eyes, you know the stream of
my feelings, my heart desires you,
it is so mightily roused,
I want to embrace you as my dearest wife!
If your love is firm,
may it be manifest!
Your secret is but an empty longing;
may the passion from our breasts tum into
the fullest bloom! May the whole world know
even should God's vengeance crush me,
you will be mine!

BLAŽENKA
(rushes into his arms)
My darling Vít!

VÍT
My sweetest flower!

Scene 4

The preceding. Bonifác creeps up, unseen. Bridesmaids behind the scene, later Miss Róza, Malina, Kalina, Skřivánek, Master Bricklayer and the entire procession.

BONIFÁC
(silently watching Vít and Blaženka)
What a pretty scene!
Here's a secret for you!
What will Uncle say,
when he learns about this couple?

BRIDESMAIDS
(offstage)
When my goals grow dim
and horrors encompass me in darkness
embrace me in your maternal arms
and keep my soul safe from evil!

BLAŽENKA
The pilgrims are returning
it is late, darling Vít!
Sleep sweetly with this beautiful hope
and God be with you!

VÍT
Good night, my sweetheart,
good night, my wife!
(He kisses her)

(Bonifác brings Miss Róza, Kalina and Malina enter, the Bricklayer, then Skřivánek followed by the whole procession. Blaženka takes fright and wants to run away, Vít holds her back)

BONIFÁC

Tu, tu, hleďte je! Pravda-li!

RÓZA (*k Blažence*)

MALINA (*k Blažence*)

KALINA (*k Vítovi*)

Tu, tu hleďme je! Pravda-li!

Tak, tak, to jsme se dočkali!

Kdo, kdo věřil by na světě,

s ním (s ní), s ním (s ní) v spolku že nejde tě!

Tak vě mně kypí a bouří se krev,

že by vše rozbil a strhal můj hněv!

Nezdární! Však až se následky přivalí,

pak, pak budete krotší!

Tak, tak, to jsme se dočkali!

Pryč! Pryč! Jděte mi s očí!

MISTR ZEDNICKÝ

Jáříku, to jsme se dočkali!

BONIFÁC, SKŘIVÁNEK, MISTR ZEDNICKÝ

Tak, tak, hleďme je! Pravda-li!

Tak, tak, to jsme se dočkali!

Hle, hle, staří jak na mladé sočí,

teď, teď budou snad obojí krotší!

Tak, tak, to jsme se dočkali!

SBOR

Hleďme je! Slyšme je!

Nechme je! Smiřme je!

Zkrotte, vy staří, tu vzbouřenou krev,

láska je láska a marný váš hněv!

Tak tak, to jsme se dočkali!

Zkrotme je! Ztišme je! Hleďme je! Slyšme je!

VÍT

(*přiblíží se ke Kalinovi*)

Nuž, otče!

KALINA

Pryč mi z očí!

VÍT

(*k Malinovi*)

Otče!

MALINA

Pryč mi z očí!

VÍT

(*k Róze*)

Nu, panno teto!

RÓZA

Oповážlivý!

SKŘIVÁNEK

Nu, jen ho spánembohem vyslechněte!

SBOR

Vyslechněte jej!

VÍT

(*k Malinovi*)

Zač mě hanobíte?

Dcery vaší neukrádám;

BONIFÁC

There, there, look if it is true!

MISS RÓZA (*To Blaženka*)

MALINA (*to Blaženka*)

KALINA (*to Vít*)

There, there, look if it is true!

Well, well, it's come to this!

Who in the world would have thought,

that I'd find you with him (with her)

my blood is boiling

I want to break everything to cool my anger!

Unworthy you! The consequences

will tame you!

It's come to this!

Away, away, out of my sight with you!

MASTER BRICKLAYER

I say, it's come to this!

BONIFÁC, SKŘIVÁNEK, MASTER BRICKLAYER

Yes, just look at them! If it is true!

Yes, it's come to this!

The older folk bear ill will on the young

now both will be tamer.

It's come to this!

CHORUS

Look at them! Listen to them!

Leave them! Reconcile them!

You elders, tame the hot blood!

Love will be love, It's come to this!

Let's tame them; Calm them down!

Look at them! Listen!

VÍT

(*cours up to Kalina*)

Well, father!

KALINA

Out of my sight!

VÍT

(*to Malina*)

Father!

MALINA

Out of my sight!

VÍT

(*to Miss Róza*)

Well, Auntie!

MISS RÓZA

How dare you!

SKŘIVÁNEK

Listen to what he has to say, God bless him

CHORUS

Listen to him!

VÍT

(*to Malina*)

Why abuse me?

I have not stolen your daughter;

že ji miluji, už víte,
nuž já zjevně o ni žádám.
pro ni vám tak rád se kořím,
obraz smíření si tvořím,
pro ni vás též v srdci nosím,
o ni v lásce vás tu prosím!

(k Malinovi)

Otče!

(ke Kalinovi)

Otče!

Požehnejte nám!

BLAŽENKA

(k Róze a Malinovi)

Požehnejte nám!

SBOR

Požehnejte jim!

MISTR ZEDNICKÝ

Nu jářku, požehnejte jim!

(Blaženka a Vít chtějí spolu kleknout.)

RÓZA

Vstaň, šílená!

BLAŽENKA

(plačíc, vine se Róze v náruč)

Ach, teto!

RÓZA

Tebe, svou radost jednou,
bláhové dítě,
lapené v síť,
varuji před zrádným Kalinou!
Zkušená rada je prospěšná,
city jsou klamné,
pamatuj na mne:
Kalinů láska je falešná!
Taký byl otec, syn jako on:
však ten tvůj Vítek,
zvedený kvítek,
žádá tě ten tvůj Vítek
také jen pro mamon!

VÍT

(vystoupí proti Róze)

Již dost! Mně otce nesmí nikdo hanobit!

A mne že křivě hanobíte,

v té chvíli zvíte!

(Vezme Blaženku vážně za ruku a pokročí s ní vpřed.)

KALINA

(k Vítu)

Pryč od ní, mám-li otcem tobě být!

MALINA

(k Blažence)

Pryč od něho, sic nechci žádné dcery mít!

VÍT

Zavrhněte nás a vyděďte nás,
beze statku, bez milosti vyžehňte nás,
ani drobty nechci z vašich zlatých stolů, –
pojď, má Blaženko, pojď, budme chudí spolu!
Má Blaženko!

I love her, you know well,
I am asking for her hand,
for her sake I bow humbly,
and dream of reconciliation,
for her sake you are close to my heart
and loving her I ask for her hand.

(to Kalina)

Father!

(to Malina)

Father!

Give us your blessing!

BLAŽENKA

(to Miss Róza and Malina)

Give us your blessing!

CHORUS

Give them your blessing!

MASTER BRICKLAYER

I say, give them your blessing!

(Blaženka and Vít want to kneel down together)

MISS RÓZA

Get up, you crazy girl!

BLAŽENKA

(crying embraces Miss Róza)

Oh, Auntie!

MISS ROZA

You, my only joy,
you foolish child,
caught in a net,
I warn you of the treacherous Kalina!
Informed advice is useful,
but feelings can mystify,
remember my advice,
the love of the Kalina is false!
The son is like the father;
you little Vít,
the good-for-nothing,
also wants you
just for your money!

VÍT

(faces Róza)

Enough! I won't have my father insulted!

And that you wrongly insult me,

you will soon find out!

(He takes Blaženka's hand and steps forward with her)

KALINA

(to Vít)

Away from her, if you want me as a father!

MALINA

(to Blaženka)

Away from him or I will have no daughter!

VÍT

Throw us out, disinherit us,
chase us out without mercy, without property,
I don't even want the crumbs from your tables. –
Come, Blaženka, let's go and be poor together!
My dear Blaženka!

RÓZA

(překvapena)

Tak pravá láska mluvit má –
co na mé vůli, Blaženka by byla tvá!

BLAŽENKA a VÍT

Ó, klamné domnění,
že lásky toužení
těch marných statků dbá!
Můj poklad – láska tvá!
Pojď, třeba v světě opuštění
a svými otci zavržení,
my najdeme si lásky stan
a blaha ráj nám bude dán!
Sbohem! Neuzřím snad víc
otce smířeného líc!
Pojď, – láska vede nás!

KALINA

(k Vítovi)

Nuž snášej soužení
za svoje vzbouření!
Ha, za mé vůle pohanění
teď navždy blud jen v povržení, náš svazek
navždy rozerván,
již nechci být tvým otcem zván!
Jdi jen, neuzříš už víc
otce smířeného líc!

MALINA

Aj hle dme, bez jmění
jak rád se ožení!
Aj, toť mi věru k podivení,
ba ne, to není k uvěření,
ten záměr sotva potrvá,
jej vítr pouhý roztrhá!
Bláhoví, však až se následky přivalí,
pak, pak budete krotší!
Bláhoví, bláhoví, jděte mi z očí!

RÓZA

Ó, klamné domnění,
že lásky toužení
těch marných statků dbá, -
tak smýšlí jen láska nepravá!
jen jděte ve svém zavržení
a buďte spolu přeblažení!
kde pravá láska najde stan,
tam blaha ráj vám bude dán!
Sbohem volám žehnající!

BONIFÁC, SKŘIVÁNEK,
MISTR ZEDNICKÝ, SBOR

Aj, aj, hledme je! Pravda-li!
Tak, tak, to jsme se dočkali!
Ženich, který nechce jmění,
ten je větru k podivení!
Hledme je! Slyšme je!
Nechme je! Slyšme je!
Tak, tak, to jsme se dočkali!

*(Vít odvádí si Blaženku. Všichni se rozejdou,
zůstane jen Róza.)*

MISS RÓZA

(surprised)

That is what true love should be,
as for me, Blaženka would be yours!

BLAŽENKA AND VÍT

What false assumption,
that love's desire
requires vain riches!
My treasure – your love is!
Come, even if deserted in the world,
and disowned by our fathers
we'll find a place to live in love.
And there we'll find the bliss of paradise!
Farewell! I will perhaps never see
my father's reconciled smile
come – love will guide us hence!

KALINA

(to Vít)

Well, bear your affliction
in return for your rebellion!
Because you've shamed my will,
roam now in contempt forever,
our bond is forever broken now,
I don't want to be a father to you!
Go! You'll never see
your father's reconciled smile!

MALINA

Look, how without a fortune
he wants to marry!
It is really a wonder
I can't believe it!
This intention cannot last the slightest
wind will disperse it!
You foolish children, when the
consequences show, you will be tamer!
Out of my sight, you foolish ones!

MISS RÓZA

How wrong you are if you think
that love's passion
cares for wordly goods!
Only false love heeds these things.
Go, though despised,
be supremely happy together!
Wherever true love finds a home,
the bliss of paradise will come to you!
I bless you and bid good-bye to you!

BONIFÁC, SKŘIVÁNEK, MASTER
BRICKLAYER, CHORUS

Aye, aye, look at them. If true it is!
So, that's what is has come to!
A bridegroom despising fortune,
a real wonder, unheard of.
Look at them! Listen to them!
Let them be! Let's reconcile them!
This has it come to!

*(Vít leads Blaženka away. All disperse,
Miss Róza remains alone.)*

5. výstup

Róza sama.

RÓZA

(za Vítom a Blaženkou)

Tak plane láska pravá!

Jest odvážlivá, žhavá

a celému se světu v odpor staví!

Však on – ach, když jej tenkrát naši odbyli,

on zbaběle hned ustoupil,

mne o mé štěstí oloupil; –

ach, on mne neměl dosti rád,

škoda, škoda nastokrát!

Ó, kdyby on mě tak byl miloval,

tak kdyby on byl otci vzdoroval,

a pak mě schvátiv mužnou náručí

mne unesl, byt' v osud nejchudší, –

byt' v osamělý, pustý, skrovný osud,

jen kdyby láskou, ach, byl zbudován!

Toť dávný sen! A přec to plane posud, –

ten drahý muž – onť posud milován!

6. výstup

Róza. Vstoupí kradmo Bonifác. Čirá tma.

RÓZA

(se lekne)

Kdo zde?

BONIFÁC

Já, panno Rózo, Bonifác, já sám!

Já se vám celý tělem duší vzdám!

Ach, panno Rózo, je to těžká věc,

tak marně vzdychat! Vyslyšte mě přec!

Jsem voják, stál jsem v bitvách proti Prusu

a kam jsem máchnul, lítlo tisíc kusů,

necht' protivník se sápal jako čert!

Však přede mnou ta cháska

se třásla! – Ale láska,

ach, láska není žádný žert!

Ó, panno Rózo, nešlapme

si po radosti květech

a samotou se netrapme,

jsme v nejkrásnějších letech.

Prač s každou trudnou upomínkou!

Jsem váš, vy buďte mojí žínkou;

když já vás k srdci přivinu,

tím potrestáte zrádce Kalinu!

RÓZA

Ha, ztrestat nevěrného Kalinu!

Však čím si věrnost vaši zjistit mám?

BONIFÁC

Těch mladých tajemství jsem odkryl vám,

nuž, ze srdce vám věrného též povím

o tajemství starého!

RÓZA

Jak? Znáte Kalinovo tajemství?

BONIFÁC

(tajuplně)

Však slavně, těžce, slibtemi,

že zamlčíte, o čem zvíte,

všem lidem na zemi!

Scene 5

Miss Róza alone.

ROZA

(after Vít and Blaženka leave)

That is the fire of true love!

It's courageous, passionate,

Ready to hold its own against the whole world!

But he – oh, when my parents rebuffed him,

he drew back like a coward

and robbed me of my happiness:

he never loved me properly!

A pity, a pity, a thousand times.

If only he had loved me so,

had held his own against my father,

if he had thrust me in his manly arms,

and carried me away, even to the poorest fate,

a lonely, modest fate had he prepared,

if only built on love

that is my ancient dream, but still afire,

the dear man, I love him still!

Scene 6

Miss Róza, Bonifác enters unseen. Sheer darkness.

ROZA

(takes fright)

Who's here?

BONIFÁC

It's me, dear Róza, Bonifác, I myself,

my whole soul and body is yours!

On, dear Róza, how difficult it is

to sigh in vain. Please hear me out!

I am a soldier, I have fought the Prussians in battle,

and wherever I waved my arm, everything

fell to pieces, even though the enemy was like the devil,

they shook with fear before me

frightened! – But love,

oh love, love is no joke.

Dear Miss Róza, don't trample any more,

on the blossoms of joy,

and suffer from our solitude

since we are in our best years!

Throw away all sad memories!

I'm yours, be my little wife;

when I press you to my heart

you'll punish this treacherous Kalina!

MISS ROZA

Hah, to punish the faithless Kalina!

But how am I to be sure of your faithfulness?

BONIFÁC

I have unveiled to you the secret of the young

couple, and from the depth of my faithful heart

I shall disclose the old man's secrets!

MISS ROZA

What? You know Kalina's secret?

BONIFÁC

(mysteriously)

Most solemnly and gravely promise me,

that you will keep secret what you know

from all people on this Earth.

RÓZA
Já slavně, těžce slibuji,
že zamlčím vše, o čem zívím,
všem lidem na zemi!

BONIFÁC
Pst!
Někdo jde! Ha, Kalina to sám!

7. výstup

Róza a Bonifác skryjí se za křovinu. Vystoupí Kalina.

KALINA
Jsem hotov, odhodlán!
Tak nechci žít, v prach pošlapán,
buď před Rózou chci stát co velikán,
neb ať mě zahubí sám pekla pán!

RÓZA
(tiše)
Hrůza, slyšte!

BONIFÁC
Jen se ztište!

RÓZA
Mně se zdá, že slyším duchů hlas!

BONIFÁC
(se strachem)
Mně zdá se, že vidím šotky zas

KALINA
Zdeť – mám to jisto:
(Vyndá list a čte.)
„Cestu k tvému štěstí
ruka má ti věští!
Do Bezdězu lůna sestupuj,
až tam najdeš poklad svůj!
Vchodu znamení zde psáno máš!
Tak ti radí fráter Barnabáš!“
(List se mu vruce rozpadá.)
Ha, prach a popel! –
To mrtvý fráter z hrobu psal!

RÓZA
(tiše)
On zahubí své spasení!

KALINA
(svítí si na balvan, vyčnívající ze země)
Zdeť na kameni ono znamení!
(Nasadí motyku, aby vypáčil balvan; v tom se opakuje zpěv duchů pod zemí z jeho snu.)
Ha! Je to zdání jen?

RÓZA
Modleme se zaň!
Bože, ty jej chraň!

BONIFÁC
I nechte ho! Až přijde jeho čas,
však si ho přece vezme đas!
Jen modleme se za sebe!

MISS ROZA
Most solemnly and gravely do I swear
to keep secret what I know
from all the people on this Earth!

BONIFÁC
Hush!
Someone's coming! It's Kalina himself.

Scene 7

Róza and Bonifác hide behind the hedge. Kalina appears.

KALINA
I'm ready. I've made up my mind!
I don't want to live trampled on like dust!
I want to look great in Róza's eyes
or be destroyed by the Lord of hell himself!

MISS ROZA
(quietly)
Listen, how awful!

BONIFÁC
Quietly!

MISS ROZA
I seem to hear ghost voices!

BONIFÁC
(frightened)
And I think I see little dwarfs!

KALINA
Here's the place!
(He takes out the piece of paper and reads.)
“The way to your happiness
my hand prophesies to you!
Descend to the bottom of the Mount Bezděz,
there you will find a treasure!
There is written the sign of the entrance
that is what Friar Barnabáš advises you,”
(The document falls to bits in his hands)
Hah, dust and ashes –
the dead Friar wrote it from his grave!

MISS RÓZA
(quietly)
He will destroy his salvation!

KALINA
(lights up a boulder bulging from the ground)
Here on this rock – the sign!
(He raises his hoe and tries to move the rock, but hears the singing of the ground ghosts from his dream.)
Hah! Is that but a dream?

MISS ROZA
Let's pray for him!
God Almighty, protect him!

BONIFÁC
Leave him alone! When the time comes,
the devil will snatch him anyway!
Let's pray for ourselves alone!

KALINA
Nuž – budiž!
(*Pracuje, až vypáčí motykou balvan.*)

RÓZA
(*k Bonifácovi*)
Spěšte! Zdržte jej! Jste muž!

BONIFÁC
Ó, já vás nechci opustit!
(*Uíče se za ni.*)

KALINA
Rozhodnuto už, –
já v sázku dávám věčný život svůj!
(*Sestoupí po pás do jámy.*)

RÓZA
(*vyběhne proti Kalinovi*)
Stůj, nešťastný, ó stůj!

KALINA
(*vyskočí a rozevře náruč*)
Ó, Rózo má!
– Ne! Nežli před tebou co žebrák stát,
spíš chci svou duši v sázku dát!
(*Sestoupí a zmizí v jámě. Blýskne se a zahřmí. Bonifác se
víckrát pokřižuje.*)

RÓZA
(*klečí u kraje jámy*)
Ó, běda, běda, zkáza!

BONIFÁC
Ó, běda, běda, zkáza!

DĚJSTVÍ TŘETÍ

Světnice u Maliny.

1. výstup

SBOR
Rádi a veselí
pomůžem při chmeli,
nežli mu zavadne květ!
bez toho navlažení
o pouti, posvícení
čím by se veselil svět.
Rádi ho užijem,
s vámi si připijem,
Pánbůh-li zdraví jen dá,
v domě tom sejdeme se zas
na svatbu za krátký čas,
až se vám dceruška vdá!

MALINA
(*zlostně*)
To jsou jen marné tlachy!
(*Blaženka blíží se bázlivě a prosebně.*)

RÓZA
(*k Blažence*)
Pros a neměj strachy!

KALINA
So be it!
(*He starts working on the rock, then manages to move it*)

MISS ROZA
(*to Bonifác*)
Hurry! Hold him back! You're a man!

BONIFÁC
I will not leave you alone!
(*He hides behind her.*)

KALINA
The decision's made already.
My eternal life's at stake!
(*He steps down into the hole, up to his waist.*)

ROZA
(*runs up to Kalina*)
Stop, you unhappy man, stop!

KALINA
(*jumps up and opens his arms*)
My dear Róza!
- No! Rather than stand facing you like a beggar
I want to risk my own soul!
(*He jumps down into the hole. Thunder and lightning.
Bonifác crosses himself several times.*)

MISS RÓZA
(*kneeling at the edge of the hole*)
Woe, woe, destruction!

BONIFÁC
Woe, woe, destruction!

ACT THREE

A room in Malina's house

Scene 1

CHORUS
With joy and happiness
we'll help with the hops
before the blossoms fade!
Without a little drink
during fairs and feasts
what gaiety would there be?
We'll enjoy it with pleasure
and drink a toast with you
if only God gives us good health,
we'll meet in this house again
very soon for the wedding
when your daughter gets married!

MALINA
(*angry*)
That's just silly talk!
(*Blaženka comes up timidly, pleadingly*)

MISS RÓZA
(*to Blaženka*)
Plead and don't be frightened!

MISTR ZEDNICKÝ
Jářku, při tom chmeli bývá
jindy plno písni;
což dnes nikdo nezaspívá?

SBOR
Blaženka ať zpívá!

BLAŽENKA
(utírá si oči)
Dnes nemohu!

MALINA
(zlostně)
Má místo muziky
být pláč a cavyky?

RÓZA a SBOR
Jen zpívej!

BLAŽENKA
Ach, já to tedy zkusím!
Což ta voda s výše strání
padá, padá, padá,
až se všecka rozpění!
Ach, to naše milování,
škoda, škoda, škoda,
jestli se nám nepromění!
Jak v ty vlny mnohá skála
bodá, bodá, bodá
s výšky až tam k hlubinám!
Ó, já jsem se nenadála,
běda, běda, běda,
jak jsou lidé proti nám!
Já ti budu do skonání
věrná, věrná, věrná,
jen ať není láska má
bez lidského požehnání
marná, marná, marná,
pro ten svět ti ztracená!
(Vypukne v pláč, zastře si tvář a uteče vlevo.)

MALINA
(rozhněván hledí za Blaženkou)
Jen hledme! Nevídáno!

SBOR
Aj, ta má rozplakáno!
Tak bývá nevěstám!
Rádi a veselí
pomůžem při chmeli,
rádi ho užijem,
s vámi si připijem,
až se vám dceruška vdá!

MALINA
(hněvivě)
Mýlíte se, že ji Vítu dám!

RÓZA
Dáš mu ji!

MALINA
(k mistru zedníkovi)
Nu, mistře, mluvte sám,
že ten dobrodruh
Kalina má dluh!

MASTER BRICKLAYER
During the hop picking there's usually
so much singing.
Why doesn't anyone sing today?

CHORUS
Blaženka sing!

BLAŽENKA
(wiping the tears from her eyes)
I can't today!

MALINA
(angrily)
Instead of music
will we have tears and nonsense?

MISS RÓZA and CHORUS
Sing!

BLAŽENKA
I'll try!
The water from the high hills,
is falling, falling, falling,
making it foam.
Our lovemaking,
a pity, pity, pity,
if it changes!
Like many a rock
splits, splits, splits the waves
from the heights to the very depth!
I didn't expect this,
woe, woe, woe,
everyone is against us!
until my death I'll stay
faithful, faithful, faithful,
may my love never stay,
without human blessing,
all in vain, in vain, in vain
and lost for this world!
(She starts crying, hides her face and runs offstage to the left)

MALINA
(angrily looks to where Blaženka has run away)
Look! What is this? Unheard of!

CHORUS
She has started crying
that's what happens to brides!
With joy and happiness
we'll help with the hops
we'll enjoy it with pleasure,
and drink a toast with you
when your daughter gets married!

MALINA
(angrily)
You are wrong if you think I'll give
her to Vít!

MISS RÓZA
Oh yes, you will!

MALINA
(to Master Bricklayer)
Master speak up!
Kalina, the adventurer, is in debt, isn't he?

MISTR ZEDNICKÝ
To vám povím, jářku, hned:
je mi dlužen dvanáct set!

RÓZA
(k Malinovi)
To je věru pouhý trest
proto nezboří se svět,
neusoužíš proto, věru,
pro několik stříbrných,
neusoužíš jedináčka svoji dceru!
Tak ji trápit, to je hřích!
Tys vždy moudrým otcem byl,
což jsi k dceři lásky zbyl?
Když ji Vít má vpravdě rád,
proč jim nechceš blaha lásky přát?

MALINA
Je mu dlužen dvanáct set,
vždyť jsem já to věděl hned!
Z takového pána věru
mohu já si dělat smích:
chce-li žádat o mou dceru,
ať mi dá slov poctivých!
On mě pýchou rozložil,
toť bych blázen věru byl,
za to chtít mu dceru dát!
Ať se sníží, pak se může stát!

MISTR ZEDNICKÝ
(k Malinovi)
Dáte-li mu svoji dceru,
dočkal bych se grošů svých!
(překvapen hněvem Malinovým)
– Ale, jářku – toť jsem věru
do vosího hnízda pích’!
(k Malinovi)
Pravda, blázen byste byl,
kdybyste se podrobil!
(k Róze)
Pravda, má mu dceru dát!
(Svědčí a kývá na obě strany.)
Jářku, dobře, tak se musí stát!

MALINA
Nu, dám svou dceru Vítu, až sám Kalina
sem na to místo přijde prosit za syna!

BONIFÁC
(sleze z pece, tajemně)
Sem nikdy nevkročí můj strýc!

MALINA
A musí vkročit!

BONIFÁC
Nikdy víc!
Neb ztracen už je konšel Kalina!

RÓZA
Ne, ne, to nedá Bůh!

SBOR
Jakážpak to novina?

BONIFÁC
Toť tajemství!

MASTER BRICKLAYER
I can tell you straight away
he owes me twelve hundred!

MISS RÓZA
(to Malina)
That is just a trifle,
it won't be the end of the world!
you won't sacrifice
for a few pieces of silver
your only child, your daughter!
It's a sin to torment her so!
You have always been a wise father,
have you ceased to love your daughter?
Vít really loves her,
why grudge them their love?

MALINA
He owes him twelve hundred,
I knew it right away!
A man like that
I can only mock,
if he wants my daughter
let him behave humbly!
His pride has made me angry.
I should be a fort to thank him
by giving him my daughter
Let him bow, then it may happen!

MASTER BRICKLAYER
(to Malina)
If you give him your daughter
I would live to see my money!
(surprised by Malina's anger)
Oh dear, I didn't mean,
to raise a hornet's nest!
(addressing Malina)
True, you'd be mad,
if you just gave in!
(to Miss Róza)
True, he should give him his daughter!
(He agrees with both sides.)
This is well, so should it be!

MALINA
I'll give Vít my daughter, when Kalina himself
comes to this place to beg for his son!

BONIFÁC
(climbs down from the stove, mysteriously)
My uncle will never come in here!

MALINA
Oh yes, he must!

BONIFÁC
No, never again!
Councillor Kalina is lost!

MISS ROZA
Heaven forbid!

CHORUS
What news is there?

BONIFÁC
T'is a secret!

Dřív slavně, těžce slibte mi,
že zamlčíte, o čem zvíte,
všem lidem na zemi!

SBOR

My slavně, těžce slibujem,
že zamlčíme, o čem zvíme,
všem lidem na zemi!

BONIFÁC

Nuž – konšel Kalina
šel hledat poklad! – Bože, duši spas!
Neb z hrobu zval ho fráter Barnabáš;
a do té chvíle vzal ho jistě ďas;
já pomodlím se za něj otčenáš.

RÓZA

Bože, ach, milostí svou jej chraň!
Ať se nic zlého nevalí naň!
(Za černými dvířky u pece je slyšet šramot a bušení. Skřivánek uleknut seskočí s pece.)

SKŘIVÁNEK

Co to? Tam něco haraší!

BONIFÁC

Ty hrdino! Snad v peci nestraší?

2. výstup

Předešlí. Vstoupí Blaženka, hned za ní Vít, na cestu ustrojen.

BLAŽENKA

(bázkově a tiše k Róze)
Ach teto, smí sem Vít?

RÓZA

Ať přijde!
(Vít vstoupí.)

MALINA

(k Vítu)
Copak budeš chtít?

VÍT

(obráti se k Róze)
Vám sbohem dát!
Neb jdu si štěstí hledat v světě,
bych tak, jak chud jsem, v příštím létě
svou Blaženku směl svojí zvat!
Mne otec opustil
a navždy vyhostil,
jen vy nám žehnáte, k vám spěji rád, –
nuž budte sbohem nastokrát!
(Potřásá rukou Rózinou. Blaženka pláče.)

SBOR

(tiše)
Až je ho líto!
Zdali se pohne
starý, kdo zří to?

RÓZA

(významně k Malinovi)
Nuž bratře, mám mu sbohem dát?

First gravely and solemnly swear to me
that you will keep secret what you know
and never tell a single soul!

CHORUS

Now gravely and solemnly we swear
that we will keep secret what we know
from all people on this Earth!

BONIFÁC

Well then – Councillor Kalina
Has gone to search for a treasure – God save his soul,
Friar Barnabáš invited him from the grave
and the devil's surely taken his soul by now
I'll say Our Father for him.

MISS ROZA

God in Heaven, may your mercy protect him!
And defend him from all evil!
(A noise is heard behind the black door of the oven first rustling then banging. Skřivánek frightened, jumps down from the oven.)

SKŘIVÁNEK

What's that? Something is rustling there!

BONIFÁC

You hero! Surely there are no ghosts in the oven!

Scene 2

As before, Blaženka enters, followed by Vít, dressed for the journey.

BLAŽENKA

(frightened, quietly to Miss Róza)
Auntie, may Vít come in?

MISS RÓZA

Let him come!
(Vít enters.)

MALINA

(to Vít)
What is it you want?

VÍT

(turns facing Miss Róza)
I've come to say farewell to you!
I'm going to look for happiness in the world
so that, poor as I am, before next summer
I will be able to call my Blaženka my own!
My father has deserted me and disinherited me forever,
but you will give us your blessing, I'm glad
to come to thank you before I bid my farewell
a hundred times!
(He shakes Miss Róza's hand, Blaženka starts crying.)

CHORUS

(quietly)
We feel sorry for him
will it move the old man
when he sees him thus?

MISS RÓZA

(to Malina)
Well, brother, shall I bid him farewell?

BLAŽENKA
(*prosebně*)
Můj otče!

VÍT
A necht' vy, otče, budete mi lát,
já žehnati vám budu v dálce
a zkusiv štěstí v míru nebo válce,
buď zahynu, buď navrátím se k vám
a jako syn vás opět požádám,
byste přec poznal cenu milování –
a pak snad dáte nám své požehnání!

MALINA
Ty máš ji, hochu, rád, – nu, já to vím;
však jenom tvému otci tady odpovím!

BONIFÁC
(*předstoupí, vážně*)
Já, Bonifác, strýc jeho Kalina,
vás prosím za Víta jak za syna,
byste mu dal svou ctnostnou pannu dceru,
a sám pak za sebe, – aj, na mou věru,
já také na námluvách podíl beru;
a hned to povím, má-li se to stát:
já – panno Rózo, já bych rád! –

MALINA a SBOR
Aj, aj, aj, aj, toť pěkná věc!
To rozmyslí si Róza přec!
Jen jděte vy zas na svou pec!

MISTR ZEDNICKÝ
I jářku, toť je pěkná věc!

RÓZA
To rozmyslím si věru přec!
Jen jděte vy zas na svou pec!

BONIFÁC
Však Kalinu si vzal ďas,
já, panno Rózo, přijdu zas!
Já jdu teď tiše na svou pec,
však rozmyslete si to přec!
(*Sedne zas ke Skřivánkovi na pec;
rány za dvířky se opět ozvou. Bonifác i Skřivánek
uleknuti seskočí s pece.*)

BONIFÁC
Co to? Tam opravdu cos haraší!

SKŘIVÁNEK
Ty hrdino, snad v peci nestraší.

BONIFÁC
Kam jdoutě
ta dvířka tady v koutě?

RÓZA
Já sama nevím!
Toť jakýs východ slepý
kams ve sbořené sklepy.

MALINA
Nač je tak ticho? Zpívej, Skřivánku!

BLAŽENKA
(*pleadingly*)
Father!

VÍT
Even if you speak ill of me
I will bless you from afar
and will try my luck in war or peace,
either I die or will return to you,
and as a son again ask for her hand.
Perhaps you will be appeased to our love
and then give us your blessing!

MALINA
I know, dear boy, you love her;
but to your father I must give my answer here!

BONIFÁC
(*steps forward, earnestly*)
I, Bonifác, and Kalina his Uncle,
beg you on behalf of Vít as of his son
to give him your virtuous daughter.
And on behalf of myself, I beg you
to let me take part in the matchmaking
and I'll tell you at once:
I – Miss Róza – I'd like to! –

MALINA and CHORUS
Aye, aye, aye, what a fine thing
Róza must think it over!
Go behind your oven!

MASTER BRICKLAYER
Well, what a fine thing!

MISS ROZA
I'll think it over,
go behind your own oven!

BONIFÁC
The devil's taken Kalina already
I'll come again, Miss Róza,
Quietly now I'm off to my oven,
but think it over!
(*He sits next to Skřivánek on the oven; Again there is banging
on the oven door. Bonifác and Skřivánek jump down-
frightened.*)

BONIFÁC
What is it? Something's rattling there!

SKŘIVÁNEK
What a hero you are! Ghosts aren't inside ovens!

BONIFÁC
Where does it lead to...
the door in the comer?

MISS ROZA
Even I don't know!
It's blind alley,
leading to some tumbled-down cellars.

MALINA
Why such a silence? Sing, Skřivánek!

SBOR

Však novou! Zpívej novou!
(*Skřivánek a Bonifác sednou zas na pec.*)

SKŘIVÁNEK

(*zpívá na peci*)
Aj, k čemu, bratře, strachy máš,
kam srdce tvé to svádí?

BONIFÁC a SKŘIVÁNEK

Bylť vesel fráter Barnabáš,
byl dobrý, věrný přítel náš,
my mívali ho rádi!

SBOR

My mívali ho rádi!

SKŘIVÁNEK

On zpíval rád a rád se smál,
ctil veselí a mladost;

BONIFÁC A SKŘIVÁNEK

Kde milý s milou v hněvu stál,
on smiřovat je neustal,
to byla jeho radost!

SBOR

To byla jeho radost!

SKŘIVÁNEK

A veselý, jak tato zvěst
byl život jeho celý.

BONIFÁC a SKŘIVÁNEK

Nuž, ať mu věčně blaze jest!
Jak sluší naň, mu vzdáme čest
při jeho milém chmeli!

SBOR

Při jeho milém chmeli!
(*Velký rachot ozve se za dvířky. Všecko se poplaší.*)
Běda, běda! Bože náš! –
Z hrobu vstává fráter Barnabáš!
(*Louče zhasnou, všichni utečou kromě Rózy.*)

3. výstup

Róza – (*Dvířka u pece s rachotem se rozletí a do temna
vstoupí v zaprášené kápě, se svítilnou za pasem a se zdviženou
motykou v ruce Kalina.*)

RÓZA

Ha, – on to jest! A živ!

KALINA

Kdokoliv jsi, ó duchu, stůj!
Mne ruka mrtvých věstí,
sem cestu k mému štěstí,
já jdu si vyzvednout poklad svůj!

RÓZA

Ach, tak to myslel fráter Barnabáš!

KALINA

(*pozná ji*)
Ó, Rózo má!

CHORUS

A new song! Sing us a new song!
(*Skřivánek and Bonifác sit atop the oven again.*)

KŘIVÁNEK

(*singing on the oven*)
Why are you afraid, dear brother?
Where does your heart lead you?

BONIFÁC and SKŘIVÁNEK

The gay Friar Barnabáš
was a good faithful friend of ours,
we were extremely fond of him!

CHORUS

We were extremely fond of him!

SKŘIVÁNEK

He loved to sing, and often laughed,
he honoured youth and happiness;

BONIFÁC and SKŘIVÁNEK

Wherever lovers stood in anger,
he never ceased appeasing them.
That was his joy!

CHORUS

That was his joy!

SKŘIVÁNEK

And as gay as his whole reputation
Was his whole life.

BONIFÁC and SKŘIVÁNEK

May he rest in peace forever!
We'll honour him as he deserves
picking hops so dear to him!

CHORUS

Picking hops so dear to him!
(*Great rattling noise behind the door. Everyone is alarmed.*)
Woe, woe, Almighty God!
Friar Barnabáš is rising from his grave!
(*The torches are extinguished, everyone except Miss Róza runs
away.*)

Scene 3

Miss Róza (*the door of the oven flies open with a great rattle,
and Kalina steps into the darkness, wrapped in a dust-covered
cloak, a lantern behind his waist and a hoe raised in his hand*)

MISS ROZA

Hah – tis him! And alive!

KALINA

Whoever you are, ghost, stand still,
the hand of the dead
points a way to my happiness,
I'm fetching my treasure!

MISS ROZA

So that's what Friar Barnabáš had on his mind!

KALINA

(*recognizes her*)
Oh, my Róza!

RÓZA
(blíží se mu)
Ten poklad – smír to náš!

KALINA
(spěchá jí v náruč)
Ten poklad byla láska tvá! –
Ó, jak jsem bloudil, jak jsem tebe neuznával
a zapíral, že miluji jen stále tebe!
Jak ukojil bych teď svých pozdních citů nával?
Ne, již se neošálím o své nebe!
Ó, Rózo, hle, tak pozdě navracím se k tobě,
a přec jsou ještě svoje srdce naše obě!
Již nerozdvoj ta srdce znova sloučená,
ó, Rózo, věčně milená, buď má!

RÓZA
Jsem tvá!

4. výstup
*Předešlí, Malina, mistr zednický, Skřivánek, Bonifác,
Blaženka, Vít a sbor přihnou se se světly.*

SBOR
Co se tu děje? Co se tu děje?

MALINA
Aj, hle, sám konšel Kalina!
Co žádáte?

KALINA
Jdu prosit za syna,
byste mu svoji dceru dal,
a sám bych si pak pannu Rózu vzal!

MALINA
Nu, spánembohem, vezměte se všickni!

BLAŽENKA
(radostně)
Můj Vítku!

VÍT
Můj kvítku!

SBOR
Aj, kdo jsme svoji, buďte sví,
tu máme celé tajemství:
nic jiného v tom nevězí,
jen stará láska zvítězí!

MISS ROZA
(steps up to him)
The treasure – it will appease us!

KALINA
(hurries into her arms)
The treasure was your love! –
I have wandered, not wanting to know you never
admitting that I loved you alone how would I satisfy the
flood of my belated feelings?
No, I will not deny myself heaven now!
Oh, Róza, so late I return to you!
While both our hearts still belong to each other!
Our hearts united will not be divided again,
my long beloved Róza, be mine!

MISS RÓZA
I'm yours!

Scene 4
*As before, Malina, Master Bricklayer, Skřivánek, Bonifác,
Blaženka, Vít and Chorus arrive on scene with lights.*

CHORUS
What's happening here? What's happening here?

MALINA
Behold Councillor Kalina himself!
What do you want?

KALINA
I've come to beg on behalf of my son
to give your daughter to him
and I myself would like to marry Miss Róza!

MALINA
God bless you all, get married!

BLAŽENKA
(joyfully)
My Vít!

VÍT
My flower!

CHORUS
You who belong to one another, marry,
that's the whole secret;
there's nothing else behind it
it's just – that old love must win!